

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoKR/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122289944
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6122289944.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Zuzany Konárikovej v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava – Nové Mesto, IČO: 47 967 692, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Veronika Doláková, PhD., s.r.o., Martinčekova 13, 821 01 Bratislava, IČO: 50 361 368, proti žalovanému A. B., C.: XX.XX.XXXX, D. E. X.XXXX XXXX/XX, XXX XX E., zastúpený JURAJ MACÍK advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Petelenova 4, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 54459958, v konaní o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 7Odi/6/2022-89 zo dňa 06. septembra 2023, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 7Odi/6/2022-89 zo dňa 06. septembra 2023 p o t v r d z u j e .

II. Žalobcovi voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom I. výrokovou vetou zrušil oddĺženie žalovaného, o ktorom rozhodol Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. 2OdK/487/2021, II. výrokovou vetou žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Okresný súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca zdôvodnil svoju aktívnu vecnú legitimitáciu tým, že jeho pohľadávka nebola v konkurze na majetok žalovaného ani čiastočne uspokojená, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná. Žalobca preukázal nepoctivý zámer žalovaného pri oddĺžení. Z vykonaného dokazovania vyplýva priemerný mesačný príjem žalovaného 1 257,00 Eur v hrubom; žalovaný býva u rodičov, netvrdil žiadnu vyživovaciu povinnosť a ani existenciu žiadnych okolností (zdravotných a pod.) na jeho strane, ktoré by mu bránili vyvinúť primeranú snahu o plnenie existujúcich záväzkov voči svojim veriteľom. Žalovaný je osobou v produktívnom veku, býva v spoločnej domácnosti s rodičmi. Vzhľadom na neexistenciu vyživovacej povinnosti a teda povinnosti zabezpečovať osobnú a finančnú starostlivosť o rodinu a maloleté deti, má žalovaný priestor a možnosť zo svojho nie malého príjmu postupne aj v nižších splátkach splácať záväzky svojim veriteľom a aj nad rámec svojich pracovných povinností vyvinúť aj ďalšiu iniciatívu a snahu o zvýšenie svojho príjmu, z ktorého by mohol postupne uhrádzať svoje existujúce záväzky. Žalovaný má kapacitu, osobné možnosti a rodinné zázemie naďalej znášať plnú zodpovednosť za svoje záväzky voči veriteľom.

3. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia tiež uviedol, že na strane žalovaného nezistil existenciu žiadnych poľahčujúcich okolností, pre ktoré by mal miernejšie prihliadať na skutočnosti ovplyvňujúce jeho poctivý zámer a pre ktoré by mal byť zbavený povinnosti splácať svoje záväzky. Žalovaný je

v produktívnom veku, s hrubým príjmom cca 1 250,00 Eur mesačne, v konaní netvrdil existenciu žiadnych zdravotných a ani iných problémov na svojej strane, ktoré by mu bránili napr. aj príležitostným spôsobom navyšovať svoje príjmy a snažiť sa tak o splatenie svojich záväzkov. O náklady na základné životné potreby sa delí s rodičmi, s ktorými žije v spoločnej domácnosti, preto nie je nútený vyvíjať žiadne väčšie úsilie a snahu o riešenie svojej majetkovej situácie tak, aby vedel zabezpečiť aj svoje živobytie a súčasne aj plniť svoje záväzky. Je síce pravdou, že žalobca v konaní netvrdil existenciu takých skutočností, ktoré by konkrétne svedčili o platobnej schopnosti žalovaného s poukazom na definíciu platobnej neschopnosti fyzickej osoby podľa § 3 ods. 2 veta štvrtá ZKR, avšak tu je potrebné prisvedčiť argumentácii žalobcu, že podmienky platobnej neschopnosti nie je možné vykladať prísne formalisticky, naopak je nutné ich posudzovať podľa okolností konkrétneho prípadu a konkrétnej majetkovej situácie dlžníka a kedy pri takto zistenej a preukázanej životnej a finančnej situácii dlžníka ako v prejednávanej veci, je nutné uzavrieť, že žalovaný má všetky predpoklady a potenciál byť platobne schopným v zmysle postupného splácania svojich záväzkov v primeraných splátkach a aj po podaní návrhu mohol preto vyvinúť úprimnú snahu riešiť svoje dlhy v rámci svojich schopností a možností (§ 166g ods. 1 ZKR). Z vykonaného dokazovania vyplýva, že bolo v možnostiach a schopnostiach žalovaného aj po podaní návrhu riešiť svoje dlhy voči veriteľom; žalovaný síce neobdržal neočakávaný príjem nie nepatrnej hodnoty, z ktorého by bol povinný v zmysle § 166g ods. 1 ZKR aspoň časť poskytnúť veriteľom, avšak ako vyplýva z dikcie tohto zákonného ustanovenia, poctivý zámer v ňom definovaný je určený len demonštratívne, t. j. zákon nevylučuje aj iné možnosti prejavu poctivého zámeru dlžníkom po podaní návrhu podľa okolností konkrétneho prípadu a takouto možnosťou preto môže byť aj postupné splácanie pohľadávok veriteľov z nie práve nízkeho príjmu žalovaného, za súčasnej neexistencie naopak takých okolností, ktoré by takéto postupné plnenie vylučovali (zvýšené náklady zo strany žalovaného, zdravotné ťažkosti, vyšší vek, vyživovacie povinnosti a pod.), alebo ktoré by žalovanému bránili príležitostne navyšovať svoj príjem a v konečnom dôsledku tak znemožňovali plnenie záväzkov žalovaného v splátkach. Okresný súd považoval za preukázaný nepoctivý zámer žalovaného podľa § 166g ods. 1 a § 166g ods. 2 písm. f) ZKR. Okresný súd sa naopak nestotožnil s tvrdením žalobcu, že na strane žalovaného bola naplnená skutková podstata nepoctivého zámeru aj podľa § 166g ods. 2 písm. e) a h) ZKR, t. j. že zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti, aby bol oprávnený podať návrh a že mal snahu poškodiť svojho veriteľa alebo zvýhodniť niektorého veriteľa. Zo žalobcom tvrdných skutočností nepoctivý zámer žalovaného podľa týchto skutkových podstát bez ďalšieho nevyplýva a žalobca vo vzťahu k nim neprodukoval ani žiadne iné tvrdenia. V tejto súvislosti okresný súd zdôraznil, že ako nepravdivé sa ukázalo aj tvrdenie žalobcu, že žalovaný sám vo svojom životopise uviedol, že ho exekučné splátky obmedzujú. Životopis žalovaného, ktorý je prílohou jeho návrhu na vyhlásenie konkurzu v konaní sp.zn. 2Odk/487/2021, takéto prehlásenie neobsahuje. Žalobca preto nepreukázal úmyselné konanie žalovaného smerujúce či už vo vzťahu k umelému privodeniu si stavu platobnej neschopnosti alebo snahe poškodiť veriteľov.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní tak, že žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

5. Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku. Žalovaný v podanom odvolaní uviedol, že z dôkazov pripojených k žalobe je zrejmé, že Zmluvu o úvere č. 5940705686 uzavrela so žalovaným spoločnosť Poštová banka, a.s. – pôvodný veriteľ. Ku dňu 10.10.2017 došlo k postúpeniu pohľadávky pôvodného veriteľa na žalobcu, ktorý voči žalovanému v premlčacej dobe neuplatnil právo na súde alebo u iného príslušného orgánu. Predmetnú skutočnosť žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdil a nepreukázal. Súd prvej inštancie sa nezaoberal otázkou, či žalobca je veriteľom, ktorý bol dotknutý oddĺžením, a teda či má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči žalovanému. Žalovaný žiadal, aby odvolací súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom prihlášok pohľadávok doručených konkurznému správcovi, ktoré by súdu umožnili uplatniť postup podľa § 54a Občianskeho zákonníka, podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil povahu pohľadávky žalobcu, ktorá je nevymáhateľnou v dôsledku jej premlčania. V podanom odvolaní žalovaný poukázal na § 92 ods. 8 zákona o bankách, ktorý upravuje podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktorú má voči klientovi, na inú banku, alebo aj na osobu, ktorá nie je bankou. Postúpenie pohľadávky v rozpore s uvedeným ustanovením má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Odvolateľ poukázal aj na § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

o spotrebiteľských úveroch na ktorý § 92 ods. 8 zákona o bankách v odkaze pod čiarou odkazuje. Pokiaľ banka platne postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok svoju pohľadávku voči žalovanému, táto musela byť predtým zosplatnená. Konkurz na majetok žalovaného bol vyhlásený 19.01.2022. Právo pôvodného veriteľa sa mohlo vykonať po prvý raz ešte pred postúpením pohľadávky na žalobcu, pričom súd prvej inštancie netvrdil a nepreukázal žiadne skutočnosti odôvodňujúce odklon od § 101 Občianskeho zákonníka, alebo spočívajúce v premlčacej dobe. Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby. Ak by sa za dátum, keď sa právo pôvodného veriteľa voči žalovanému mohlo vykonať po prvý raz, považoval deň postúpenia pohľadávky, t.j. 10.10.2017, potom by sa právo žalobcu voči žalovanému premlčalo dňa 11.10.2020. Premlčanie pohľadávky žalobcu voči žalovanému nastalo pred oddĺžením žalovaného, a žalobca tak nie je dotknutý oddĺžením žalovaného, ale vlastnou pasivitou a premlčaním svojej pohľadávky. Súd prvej inštancie ex offo neprihliadol na premlčanie pohľadávky žalobcu, hoci naň prihliadnuť mal, preto odvolateľ vzniesol námietku premlčania pohľadávky. Odvolateľ poukázal na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, ktorý nie je veriteľom dotknutý oddĺžením žalovaného a nemá právo domáhať sa zrušenia oddĺženia žalovaného. Vzhľadom na uvedené je irelevantné celé vykonané dokazovanie v časti zaoberajúcej sa skúmaním, či žalovaný mal alebo nemal pri svojom oddĺžení poctivý zámer. Žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom skutočnosti, že došlo k zákonnému predčasnému zosplatneniu dlhu pred postúpením pohľadávky, a teda osobitne aj s poukazom na to nepreukázal svoju vecnú aktívnu legitímáciu v spore, pretože predmetná Zmluva o úvere č. 5940705686 je z hľadiska jej právnej povahy spotrebiteľskou zmluvou, ktorej postúpenie je obmedzené podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého platí, že nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom. Žalovaný odvolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že žalovaný sa prvýkrát vo veci vyjadril až na pojednávaní, pričom nepoprel žalobný nárok a nevyslovil svoj nesúhlas s podanou žalobou, len uviedol, z akého dôvodu podal návrh na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok. Zo strany žalovaného nedošlo k účinnému popretiu skutkových okolností prezentovaných žalobcom v podanej žalobe. Žalovaný uviedol svoj nepoctivý zámer, keď si vzal úvery a pôžičky neuvážene, tieto minul, nevrátil a sám sa úmyselne priviedol do formálneho stavu platobnej neschopnosti, aby splnil zákonné podmienky na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na jeho majetok, hoci platobne neschopný reálne nebol a mohol aj naďalej čiastočne uhrádzať svoje záväzky. Všetky argumenty a odvolacie dôvody mohol žalovaný uplatniť v rámci konania pred súdom prvej inštancie, kedy ani jedno uvedené tvrdenie nedeclaroval a preto nemožno tieto tvrdenia a procesnú obranu žalovaného vziať do úvahy a to s poukazom na § 366 Civilného sporového poriadku. Pokiaľ ide o namiatanú aktívnu vecnú legitímáciu, tak žalobca je aktívne vecne legitimovaným subjektom, pretože si riadne a včas prihlásil do konkurzného konania svoju pohľadávku. Prihlásenie pohľadávky žalobcu v konkurznom konaní je zrejme aj z konkurzného spisu s ktorým sa okresný súd oboznámil. Bola splnená aj zákonná požiadavka podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože pôvodný veriteľ Poštová banka, a.s. pred postúpením pohľadávky vyzvala žalovaného na plnenie a to výzvou zo dňa 21.04.2014, ktorou výzvou zároveň vyhlásila predčasnú splatnosť úveru, pričom k postúpeniu pohľadávky došlo v roku 2017, teda žalovaný bol viac ako 90 dní v omeškaní. Výzva na úhradu dlžnej sumy zo dňa 21.04.2014 bola zároveň písomnou výzvou banky, a to podľa ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda žalovaný bol do dňa postúpenia uvedenej pohľadávky, t.j. do 10.10.2017 jednoznačne viac ako 90 dní v omeškaní s plnením jeho peňažného záväzku. Právny predchodca žalobcu si splnil svoju povinnosť podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách a došlo k platnému postúpeniu pohľadávky. K tvrdeniu žalovaného o údajnom premlčaní pohľadávky, žalobca poukázal na právoplatný rozsudok Okresného súdu Brezno, ktorým bola pohľadávka žalobcu voči žalovanému právoplatne judikovaná.

7. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že dôkazy pripojené k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu žalovaného sú neprípustnými novotami v odvolacom konaní, ktoré v odvolacom konaní nemožno použiť a na tieto dôkazy prihliadať. Vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Brezno žalobca netvrdil a nepreukázal, že ide o rozhodnutie, ktoré malo v konkrétnom čase nadobudnúť právoplatnosť. Žalovaný poprel, že by mal nepoctivý zámer. Insolvenciu žalovaného posudzovalo Centrum právnej pomoci podľa zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi, ktoré mu priznalo právo na poskytnutie právnej pomoci v konaní o oddĺžení a odporučilo konkrétny spôsob oddĺženia konkurzom. Žalobca v tomto konaní uplatňuje práva vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy, pretože spotrebiteľská zmluva má byť tým titulom, z ktorého žalobca odvodzuje svoje všeobecné

postavenie veriteľa žalovaného. V spotrebiteľských sporoch je modifikované i štádium dokazovania a prejednávacieho princípu, v ktorom súd nie je limitovaný predchádzajúcim návrhom žalovaného, keď súd môže vykonať aj taký dôkaz, ktorý slabšia strana nenavrhol, a navyše v rámci rozšírenej poučovacej povinnosti súd usmerňuje slabšiu stranu, aby prostriedky procesného útoku boli z jej strany realizované efektívnym spôsobom. Vzhľadom na to, že žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie riadne netvrdil a nepreukázal, že bol dotknutý oddĺžením žalovaného, nie sú splnené podmienky na potvrdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, ani na jeho zrušenie, pretože nesplnenie povinnosti tvrdiť má pre stranu sporu podobu prehry sporu a neschopnosť strany sporu tvrdiť a preukázať svoje tvrdenia v žiadnom prípade nenahrádza súd či protistrana. Preto je dôvodné, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému proti žalobcovi prizná nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

8. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že žalovaný svoju procesnú obranu zameriava na aktívnu vecnú legitímáciu, s ktorou sa súd prvej inštancie vysporiadal správne, pretože z pripojeného a oboznámeného konkurzného spisu vyplynulo, že žalobca si riadne a včas prihlásil svoju pohľadávku voči žalovanému do konkurzného konania a táto pohľadávka bola v konkurznom konaní riadne zapísaná. Na základe uvedeného je žalobca dotknutým veriteľom žalovaného. Žalovaný pohľadávku žalobcu v rámci konania na súde prvej inštancie nepoprel a nepoprel ani jej prihlásenie do konkurzného konania. Žalovaný svoje tvrdenia účelovo pozmeňuje a namieta okolnosti, ktoré v rámci konania na súde prvej inštancie nenamietal. Žalovaný dokonca popiera samotný rozsudok, ktorým bol zaviazaný na plnenie a ktorý bol žalovanému riadne doručený. Žalovaný mal po doručení žaloby dostatok času vyhľadať právne zastúpenie, pretože od doručenia žaloby po konanie prvého pojednávania uplynulo rok a pár mesiacov, počas ktorých sa mohol žalovaný právne poradiť a dať sa právne zastúpiť. Žalovaný bol pasívny, na žalobu nereagoval a v rámci konania pred súdom prvej inštancie sa vyjadril stroho a tvrdenia žalobcu nepoprel.

9. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP) a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§379, § 380 ods. 1, § 383 CSP), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozsudok súdu prvej inštancie považuje vo výroku za vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

10. Podľa § 166 písm. f) ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“), veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom na zrušenie oddĺženia podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára na súde, ktorý rozhodol o oddĺžení, ak preukáže, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer. Ak je takýchto návrhov viac, súd ich spojí na spoločné konanie. Vo veci samej rozhoduje súd rozsudkom.

11. Podľa § 166g ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, dlžník má poctivý zámer, ak z jeho správania po podaní návrhu možno usudzovať, že vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, najmä ak poskytoval správcovi a veriteľom potrebnú súčinnosť, vynaložil snahu získať zamestnanie, zamestnal sa alebo si zabezpečil iný zdroj príjmov, pokračoval vo výkone podnikateľskej činnosti alebo inej obdobnej činnosti alebo začal podnikáť, v prípade nie nepatrného dedenia, daru alebo výhry zo stávky alebo hry ponúkol aspoň polovicu takéhoto zdroja dobrovoľne veriteľom na uspokojenie nevymáhateľného dlhu, prípadne vynaložil snahu o zaradenie sa do spoločnosti alebo sa do spoločnosti opätovne zaradil.

12. Podľa § 166g ods. 2 písm. f) Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, dlžník nemá poctivý zámer najmä, ak v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, aj keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti musel vedieť.

13. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, právnická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 90 dní po lehote splatnosti aspoň dva peňažné záväzky viac ako jednému veriteľovi. Za jednu pohľadávku pri posudzovaní platobnej schopnosti dlžníka sa považujú všetky pohľadávky, ktoré počas 90 dní pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu pôvodne patrili len jednému veriteľovi. Predpokladá sa, že právnická osoba je platobne schopná, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno

odôvodnene predpokladať, že v správe majetku alebo v prevádzkovaní podniku je možné pokračovať a rozdiel medzi výškou jej splatných peňažných záväzkov a peňažného majetku (ďalej len "medzera krytia") je menej ako desatina výšky jej splatných peňažných záväzkov, alebo v dobe nie dlhšej ako 60 dní medzera krytia pod takúto hranicu klesne. Fyzická osoba je platobne neschopná, ak nie je schopná plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok. Ak peňažnú pohľadávku nemožno voči dlžníkovi vymôcť exekúciou alebo ak dlžník nespĺnil povinnosť uloženú mu výzvou podľa § 19 ods. 1 písm. a), predpokladá sa, že je platobne neschopný.

14. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

15. Po preštudovaní spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav, správne vyhodnotil vykonané dôkazy a vec posúdil správne aj po právnej stránke, a to z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP v celom rozsahu stotožnil a považuje za nehospodárne ich opätovne uvádzať, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. V podanom odvolaní žalovaný tvrdí, že žalobca nie je osobou aktívne vecne legitimovanou na podanie žaloby o zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer, pretože žalobca nie je veriteľom dotknutým oddĺžením. Podľa názoru žalovaného je irelevantné celé vykonané dokazovanie v konaní pred súdom prvej inštancie v časti zaoberajúcej sa skúmaním, či žalovaný mal alebo nemal pri svojom oddĺžení poctivý zámer. Žalovaný tiež tvrdí, že právny predchodca žalobcu pred postúpením pohľadávky nedodrжал zákonné povinnosti podľa § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na ktorý odkazuje § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a pohľadávka žalobcu je premlčaná. Žalovaný súdu prvej inštancie vytyka, že „vec neposudzoval ako spotrebiteľský vzťah založený spotrebiteľskou úverovou zmluvou a neskúmal ex offo okolnosti dané § 52 Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch“.

17. Po oboznámení sa s obsahom súdneho spisu odvolací súd konštatuje, že obsahom odvolacích námietok žalovaného sú skutkové tvrdenia, ktoré žalovaný neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, pričom nejde o prostriedok procesnej obrany, ktorý by odvolací súd vyhodnotil ako prípustné novoty v odvolacom konaní vzhľadom na to, že tvrdené skutočnosti sa netýkajú procesných podmienok konania, netýkajú sa vylúčenia sudcu, ani nesprávneho obsadenia súdu, nie je možné konštatovať, že nimi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a nie je splnená ani podmienka, že ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

18. V podanom odvolaní žalovaný poukazuje na svoj status spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy o úvere s právnym predchodcom žalobcu a zastáva názor, že súd prvej inštancie nekonal ex offo v jeho prospech ako slabšej strany spotrebiteľského sporu. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že podľa § 149 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) je prostriedkom procesného útoku a procesnej obrany okrem iného skutkové tvrdenie strany sporu a popretie týchto skutkových tvrdení protistranou. Ide o inštitúty vychádzajúce zo zásady kontradiktórnosti sporového konania, pričom ani v konaniach so slabšou stranou, t.j. v spotrebiteľských sporoch, sa nepopiera princíp kontradiktórnosti a ani povinnosť tvrdenia a dôkazného bremena. V určitom zmysle je procesne zvýhodnené postavenie spotrebiteľa podľa § 295 CSP, keď súd aj bez návrhu spotrebiteľa môže vykonať dôkazy nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a zároveň je umožnené spotrebiteľovi označiť skutočnosti a dôkazy na svoje tvrdenia až do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pričom sa nepoužijú zásady zákonnej a sudcovskej koncentrácie. Ani ustanovenie § 295 CSP však neumožňuje konajúcemu súdu popierať tie skutkové tvrdenia, ktoré žalovaný ako spotrebiteľ nepoprel. Znamená to, že súd síce môže vykonať dôkazy, ktoré nenavrhuje strana sporu, v danom prípade spotrebiteľ, avšak vykonanie dôkazov nad procesný návrh spotrebiteľa nezahŕňa v sebe aj popieranie skutkových tvrdení zo strany súdu, ktoré neboli popreté samotným žalovaným. Je potrebné rozlišovať bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Pokiaľ teda spotrebiteľ nejakú skutkovú okolnosť tvrdí, avšak nenavrhuje vykonať dôkazy alebo nepredloží dôkazy o tejto skutočnosti, aj bez jeho návrhu tak súd môže urobiť, avšak len v súlade s rozsahom skutkových tvrdení spotrebiteľa. Pokiaľ určitá skutková okolnosť tvrdená žalobcom v žalobe a v jeho podaniach nie je zo strany žalovaného, a to aj v prípade spotrebiteľa popretá, resp. namietaná, považuje sa za nespornú podľa § 151 ods. 1 CSP a v súlade s § 186 ods. 2 CSP ide o skutkový stav, ktorý sporný

nebol, o ktorom sa dokazovanie nevykonáva a z takého nesporného tvrdenia vychádza súd pri zisťovaní skutkového stavu. Použitie slovného spojenia v § 186 ods. 2 CSP („súd vychádza zo zhodných tvrdení“) je potrebné obsahovo stotožniť s pojmom o „nesporných“ tvrdeniach podľa § 151 ods. 1 CSP. Znamená to, že ak určité skutkové tvrdenie nebolo účinne protistranou popreté, takéto skutkové tvrdenie si konajúci súd osvojí ako zistený skutkový stav, pričom nevykonáva dokazovanie ohľadne nepopretého skutkového tvrdenia.

19. K uvedenému výkladu ustanovení CSP odvolací súd uvádza, že pokiaľ žalovanému bola doručená žaloba s prílohami a tento sa k jej obsahu a ani k žiadnym skutkovým okolnostiam nevyjadril, t.j. bol pasívny, ani na pojednávaní vo veci skutkové tvrdenia uvádzané žalobcom nepoprel, nemal okresný súd dôvod nahrádzať procesnú aktivitu žalovaného, aj keď má v záväzkovom vzťahu so žalobcom postavenie spotrebiteľa. Žalobca v prvoinštančnom konaní zdôvodnil svoju aktívnu legitimáciu na podanie žaloby skutočnosťou, že jeho pohľadávka nebola v konkurze na majetok žalovaného ani čiastočne uspokojená. Uvedené tvrdenie žalobcu, že jeho pohľadávka nebola v konkurze na majetok žalovaného ani čiastočne uspokojená, žalovaný v konaní pred okresným súdom nepoprel. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštanície konštatoval, že žalobca je vychádzajúci zo znenia § 166f ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii osobou aktívne legitimovanou na podanie žaloby o zrušenie oddĺženia.

20. Odvolací súd ďalej konštatuje, že z úradnej činnosti je mu známa skutočnosť, že žalobca disponuje voči žalovanému judikovanou pohľadávkou priznanou rozsudkom Okresného súdu Brezno, č.k. 2 CSP/123/2017-147 zo dňa 05. decembra 2018, právoplatným dňa 22.01.2019, vykonateľným dňa 26.01.2019, ktorým okresný súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 13.867,86 Eur, vyčíslený úrok z omeškania v sume 2.048,86 Eur a úrok z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 13.867,86 Eur od 27.06.2017 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti žalobou uplatneného nároku konajúci súd žalobu zamietol a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania. Z obsahu rozsudku Okresného súdu Brezno vyplýva, že žalobca si nárok na zaplatenie dlžnej sumy uplatnil titulom Zmluvy o úvere č. 5940705686 uzatvorenej dňa 28.10.2013 medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, pretože žalovaný úver v zmysle zmluvných podmienok riadne a včas nesplácal, a preto právny predchodca žalobcu po predchádzajúcom upozornení (výzva zo dňa 02.07.2014) vyhlásil úver výzvou zo dňa 21.07.2014 za predčasne splatný ku dňu 21.07.2014, k čomu bol oprávnený v zmysle článku V. bod 5.5 Obchodných podmienok pre ÚV. Okresný súd Brezno skonštatoval, že boli splnené všetky zákonné predpoklady pre zosplatenie úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu. Z uvedených dôvodov nie je pohľadávka žalobcu premlčaná a žalovaným vznesená námietka premlčania nie je dôvodná.

21. K predmetu súdneho konania odvolací súd tiež uvádza, že zákonodarca v § 166g Zákona o konkurze a reštrukturalizácii vymedzil v odseku 1 poctivý zámer dlžníka a v odseku 2 nepoctivý zámer dlžníka. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že je nutné rozlišovať ako zákon definuje poctivý zámer a nepoctivý zámer, pretože každý z nich v Zákone o konkurze a reštrukturalizácii je vymedzený aj s ohľadom na časový úsek jeho skúmania inak.

22. Zatiaľ čo zákon určuje poctivý zámer len na základe správania dlžníka po podaní návrhu na vyhlásenie oddĺžovacieho konkurzu alebo na určenie splátkového kalendára, tak takmer všetky skutkové podstaty uvedené v § 166g ods. 2 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii sa zameriavajú (bez časového obmedzenia) na správanie dlžníka pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo na obdobie počas konkurzu, pričom dôkazné bremeno preukázania nepoctivého zámeru dlžníka podľa § 166f Zákona o konkurze a reštrukturalizácii vo vzťahu k jednotlivým príkladom vymenovaným skutkovým podstatám nepoctivého zámeru v § 166g ods. 2 zákona ťaží veriteľa – žalobcu (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Obdo/35/2022).

23. Na druhej strane dôkazné bremeno preukázania, že dlžník poctivý zámer pri oddĺžení podľa § 166g ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii mal, ťaží žalovaného dlžníka a vzťahuje sa na obdobie po podaní návrhu na oddĺženie (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1Obdo/74/2021).

24. Nie je teda daná ucelená a konečná definícia nepoctivého zámeru, pričom okrem príkladom vymenovaných správanií za správanie s nepoctivým zámerom možno vo všeobecnosti považovať také správanie dlžníka, z ktorého nie je možné vyvodit' jeho úprimnú snahu riešiť svoj dlh (dlhy) podľa svojich možností a schopností, a ktorého dopadom je neuspokojenie pohľadávky veriteľa (veriteľov) bez

vážneho, akceptovateľného dôvodu (takým dôvodom by mohol byť napríklad vážny zdravotný stav, pre ktorý nemôže vykonávať zárobkovú činnosť a nevlastní majetok dostatočnej hodnoty, pričom sa predtým účelovo nezbavil svojho iného majetku). Skúmajú sa teda okolnosti a správanie dlžníka, ktoré nastali nielen po oddĺžení dlžníka, ale aj tie, ktoré nastali pred podaním takéhoto návrhu, teda do minulosti. Je nepochybné a zároveň aj s poukazom na posúdenie doterajšieho správania sa dlžníka vo vzťahu k jeho platobnej disciplíne až nevyhnutné, aby súd preskúmaval všetky okolnosti, ktoré preukazujú poctivý alebo nepoctivý zámer dlžníka.

25. Povinnosť tvrdenia v konaní o návrhu na zrušenie oddĺženia pre nepoctivý zámer má veriteľ, t.j. žalobca, ktorý musí uviesť konkrétne tvrdenie, prečo má za to, že dlžník nemal pri oddĺžení poctivý zámer, súčasne musí tieto tvrdenia podprieť dôkazmi, teda preukázať ich. Povinnosťou dlžníka je naopak poprieť tvrdenia veriteľa, t. j. preukázať svoj poctivý zámer, a teda v tomto smere má dôkazné bremeno o poctivosti svojho zámeru s odkazom na § 166g ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Aby popretie tvrdení mohlo mať svoje zákonom stanovené účinky, musí ísť o popretie kvalifikované, konkrétne a určité.

26. Na základe uvedeného výkladu právnych noriem odvolací súd konštatuje, že žalovaný v priebehu súdneho konania neuviedol žiadne skutkové tvrdenia svedčiace o tom, že po podaní návrhu na oddĺženie vynaložil úprimnú snahu riešiť svoj dlh v medziach svojich možností a schopností, skutkovo netvrdil konanie, ktoré by svedčilo o jeho snahe akokoľvek riešiť svoj dlh voči žalobcovi, a teda nepreukázal v konaní svoj poctivý zámer tak, ako ho definuje § 166g ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázanú existenciu nepoctivého zámeru žalovaného podľa § 166g ods. 2 písm. f) Zákona o konkurze a reštrukturalizácii, pretože priemerný mesačný príjem žalovaného bol v čase podanie návrhu 1.257,-Eur brutto, žalovaný dlhodobo býva u rodičov, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť a na jeho strane neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by mu bránila vyvinúť primeranú snahu o plnenie existujúcich záväzkov voči svojim veriteľom. Z obsahu súdneho spisu tiež vyplýva, že žalovaný, hoci mal možnosť sa vo veci vyjadriť (žaloba s prílohami a s uznesením, ktorým súd žalovaného vyzval, aby sa vo veci vyjadril, boli žalovanému doručené dňa 10.06.2022 – č.l. 64 súdneho spisu), sa vo veci vyjadril až na pojednávaní dňa 06.09.2023, a to tak, že žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu nepoprel. Uviedol iba, že bol mladý a neuvážene si bral úvery, ktoré následne už nebol schopný v plnej miere splácať a celá situácia ho mrzí.

27. Odvolací súd konštatuje, že dlžník môže využiť zákonom danú možnosť zbaviť sa svojich dlhov, avšak z jeho konania pred a po podaní návrhu musí byť zrejmé, že cieľ zbaviť sa dlhov realizoval a využil aj s ohľadom na oprávnené záujmy a práva veriteľov, t.j. poctivým zámerom, teda s vynaložením maximálneho úsilia vyrovnanie existujúcich záväzkov voči veriteľom, so snahou predísť ich poškodeniu, bez primárnej kalkulácie zbavenia sa záväzkov oddĺžením. Len takéto oddĺženie dlžníka možno označiť za legitímne a zákonné. Zo skutkových tvrdení žalovaného a vykonaného dokazovania v konaní pred súdom prvej inštancie však nie je možné konštatovať, že žalovaný vynaložil, resp. vynakladá úprimnú snahu riešiť svoj dlh / dlhy aspoň v medziach svojich možností a schopností, že jeho platobná neschopnosť je skutočná a všeobecná, teda že je zrejmé, že plnenie záväzku je pre žalovaného nemožné, a teda že žalovaný nie je schopný plniť splatnú pohľadávku žalobcu ani len čiastočne. Z uvedených dôvodov okresný súd postupoval správne, keď na základe zisteného skutkového stavu a vykonaného dokazovania rozhodol tak, že zrušil oddĺženie žalovaného, o ktorom rozhodol Okresný súd Banská Bystrica uznesením č.k. 2OdK/487/2021. Vychádzajúc zo zásady pomeru úspechu v konaní, okresný súd rozhodol správne aj o nároku na náhradu trov konania, keď žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal nárok na ich náhradu voči žalovanému.

28. Odvolací súd je v zmysle § 380 ods. 1 CSP viazaný odvolacími dôvodmi uvedenými v odvolaní, preto napadnuté rozhodnutie okresného súdu preskúmal iba v rozsahu dôvodov uvedených žalovaným v podanom odvolaní a inými dôvodmi sa nezaoberal. Vady, ktoré sa týkali procesných podmienok, ktoré preskúmava odvolací súd aj keď neboli v odvolaní uplatnené (§ 380 ods. 2 CSP), odvolací súd v konaní nezistil.

29. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

30. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi voči žalovanému, ktorý nebol v odvolacom konaní úspešný. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

31. Rozhodnutie bolo prijaté členmi odvolacieho senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).